

HOU BØRNEHAVES LÆREPLANER

INDHOLDSFORTEGNELSE:

Indholdsfortegnelse:	2
Forord	3
Hou Børnehaves definition på læring:	4
LÆRING ER	4
METODER:	4
FORHOLD DER HAR INDFLYDELSE PÅ BØRNS LÆRING (LÆRINGSMILJØER):.....	5
Barnets alsidige personlige udvikling	6
Sociale kompetencer	8
Sprog	9
Krop og bevægelse	10
Naturen og naturfænomener	11
Kultur og kulturelle udtryksformer	12
Børn med særlige behov	14
BØRN, DER HAR BRUG FOR EKSTRA OPMÆRKSOMHED	14
BØRN MED SÆRLIGE BEHOV, MEN UDEN EKSTERN HJÆLP – VI SKAL SELV LØSE OPGAVEN	14
Dokumentation	15
MÅL MED DOKUMENTATIONEN	15
Med dokumentation synliggør vi vores arbejde overfor	15
MÅDER VI DOKUMENTERER PÅ I FORHOLD TIL FORÆLDRENE	15
BESTYRELSEN	15
POLITIKERNE	15
Evaluerings	16
VORES BUD PÅ, HVAD EVALUERING ER:	16
GRUNDLAGSFORSTÅELSER	16
FORSKELLIGE MÅDER AT EVALUERE PÅ:	16
FORSKELLIGE EVALUERINGSMETODER:	16
EVALUERINGSREDSKABER (DATAINDSAMLING).....	17
Kvalitative metoder:	17
Kvantitative metoder:	17
Køreplan for evaluering	18

FORORD

Hou Børnehave er en funktionsopdelt institution med gennemsnitligt 55 børn. Børnehaven er beliggende i Hou's gamle bydel med kort afstand til skov, strand, havn, skoler og indkøbsmuligheder. Vi har til huse i en gammel ombygget skole, som er i to etager og har mange spændende rum og kroge med hver deres funktioner.

Børnehaven er omgivet af legeplads på de tre sider og er ligeledes delt op i mange rum og kroge vha. hække, buske og træer.

Vores mål er at lære børnene selv at tage initiativ til leg, fordi legen er en vigtig proces i udvikling såvel som i læring. I samspillet med andre gives mulighed for at få føling med stærke og svage sider. Vi tilstræber, at børnene selv vælger, hvem de vil lege med, hvad de vil lege, og hvor de vil lege – ude eller inde – oppe eller nede; samt hvilke aktiviteter de vil deltage i. Vi er opmærksomme på børnenes behov for støtte til videreudvikling.

Vi har i kontraktperioden 2005 – 2006 arbejdet med udfærdigelsen af Hou Børnehaves Læreplaner samt så småt begyndt at implementere dokumentation og evaluering i vores hverdag.

Hou Børnehaves Læreplaner er blevet til på personalemøder og personaleweekends, hvor vi har fået hjælp af en konsulent udefra. Hele personalegruppen har deltaget på disse møder, hvor vi har gennemarbejdet børnehavens hverdag, traditioner og værdier. Der blev nedskrevet masser af notater af alt det, der blev sagt – og disse er efterfølgende blevet til det, der nu er Hou Børnehaves Læreplaner. Til det sidste arbejde har vi været en arbejdsgruppe på 3 personer.

Gennem dette arbejde med læreplanerne er det blevet tydeliggjort, hvilke værdier og hvilken læring, der ligger i alt, hvad der foregår af stort og småt i børnehaven.

HOU BØRNEHAVES DEFINITION PÅ LÆRING:

Den lille bitte læring er lige så vigtig som den store læring

LÆRING ER

- opdagelse af ny viden – bevidstgørelse
- når ny viden bliver til erfaring – bevidst og ubevidst
- at kombinere ny viden med den erfaring man har i forvejen
- opdagelse af sig selv som menneske (selvverd og selvtillid)
- erkendelse af, hvor er jeg henne i forhold til det, jeg lærer (hvad kan jeg / kan jeg ikke)
- tilpasning ("overlevelse")
  - Tilpasse sig til omgivelserne – kan åbne eller lukke læringen
  - Finde sin plads på holdet – i hierarkiet
- Undervisning = Indlæring
- Børnehave = Dannelse = Udvikling / Læring

I Hou Børnehave gør vi meget ud af at lære barnet at forstå sig selv – lære sig selv at kende – få barnet til at sætte de rigtige ord på det, som det føler. Få barnet til at erkende sine følelser.

Bevidstgørelse.

METODER:

- At den voksne kan se hvad og hvordan, barnet lærer, for at skabe mulighed for ny læring – "Vi skal åbne døre"
- At den voksne har øje for barnets Nærmeste Udviklings Zone
  - Kræve tilpas meget
    - Er det for let, bliver det kedeligt
    - Er det for svært, bliver det uoverskueligt / uopnåeligt
- De voksne er bevidste om, at barnet er ved at lære nye ting
- Blanding af input fra voksne og hvad barnet selv præsterer – Vekselvirkning mellem børne- og voksenperspektivet
- Dannelsesrejse: Vi smider børnene ud i det ukendte, når vi lærer dem noget nyt – så kommer de tilbage til noget kendt – ud i det ukendte – tilbage til det kendte
- Dannelse – dannelse af personligheden
- (En proces hvor mennesket erhverver sig en nærmere bestemt personlig beskaffenhed/kultur)
- "Grib bolden, når den er i luften" – Grib det som barnet er optaget af – Impulsivitet
- Lade børnene slås med hinanden under ordnede forhold, hvor de så f.eks. kan lære at forstå deres egne kræfter og reaktioner

FORHOLD DER HAR INDFLYDELSE PÅ BØRNS LÆRING (LÆRINGSMILJØER):

- Barnets egne erfaringer og med/modspillernes erfaringer
  - barn/barn
  - barn/voksen
- Samspelet børnene imellem og mellem børn og voksne (socialt rum)
- Voksne som rollemodeller
- Den voksne skal inspirere og motivere
- Barnet gives adgang til viden
- Barnets grundlagte adfærd, som er med hjemmefra
- Børnehavens fysiske rum
  - Skabe rum/muligheder for læring (læringsmiljø)
  - Skabe miljø, der giver inspiration til handling
  - Lydforhold, lysforhold, plads, indretning
  - atmosfære, hygge
- Det sociale og psykiske rum
  - Barn eller voksen gør noget – så er der givet åbning for læring
  - Stemningen blandt de voksne ("det er os, der sætter dagsordenen")
  - Tid og ro til nærvær og fordybelse
  - Krav til personalet udefra – fra forældre og politikere
  - Miljøskift mellem hjem og institution

BARNETS ALSIDIGE PERSONLIGE UDVIKLING

Hvad vil vi opnå (Mål)	Hvad gør vi? (Midler og metoder) Alment pædagogisk
<p>Det er vigtigt at barnet bliver i stand til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • etablere venskaber 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi hjælper nye børn til at blive integreret i børnehaven <ul style="list-style-type: none"> – introducerer dem for de andre børn – etablerer lege- og aktivitetsgrupper med hensyntagen til de nye børn og deres aldersgruppe • I gruppeaktiviteter tager vi hensyn til nuværende og måske kommende venskaber • Vi tilskynder til venskaber • Vi opfordrer til at børnene leger sammen privat ("gå-med-hjem-liste")
<p>Det er vigtigt at barnet bliver i stand til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • få styr på sig selv og sine ting samt bliver mere selvhjulpent 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi øver barnet i selv at <ul style="list-style-type: none"> – tage tøj på – vide hvor sit rum er – huske hvor sine ting er – kende huset, legepladsen og byen – tage tøj på (der passer til vejret) – mærke kroppens signaler – personlig pleje, f.eks. tandbørstning, toiletbesøg og håndvask – daglige gøremål, f.eks. hente sin mad i den rigtige kasse og rydde op efter sig selv efter spisning
<p>Det er vigtigt at barnet bliver i stand til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • reagere på fysiske og følelsesmæssige behov, at kunne sætte grænser (sige til og fra) og handle derefter 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi hjælper barnet til at forstå følelser, ærlighed, respekt, åbenhed og kende grænser – ved at <ul style="list-style-type: none"> – sætte ord på – snakke om – selv vise • De voksne er rollemodeller
<p>Det er vigtigt at barnet bliver i stand til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • udvikle selvværd og selvtillid <ul style="list-style-type: none"> – at se, forstå, mærke sig selv dér hvor det er – med stærke og mindre stærke sider – at kunne lide sig selv – at tro på sig selv – at føle sig værdsat – føle sig værdifuld i en gruppe – føle sig som én af os – at hvile i sig selv – holde roen i sig selv – være i balance – "have begge ben på jorden" 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi roser børnene (anerkendelse) • Vi giver knusere (anerkendelse) • Vi lader børn være i centrum f. eks i klaverstuen og i gymnastiksalen • Vi hjælper børnene til selverkendelse • Vi siger godmorgen til det enkelte barn (viser opmærksomhed) • Vi er nærværende overfor børnene <ul style="list-style-type: none"> – øjenkontakt – lyttende – situationsfornemmelse og indlevelse – fremhæve børnenes stærke sider • Børn bliver rollemodeller for børn

<p>Det er vigtigt at barnet bliver i stand til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • håndtere konflikter <ul style="list-style-type: none"> – tackle modstand – indgå kompromisser 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi spørger ind til det skete hos de enkelte børn <ul style="list-style-type: none"> – Hvad er barnets egen andel i konflikten – Lader barnet forstå, at andre har lov at have en anden mening om tingene (respekt for andre holdninger) – Andres idéer kan være inspiration til nye initiativer (kompromis)
<p>Det er vigtigt at barnet bliver i stand til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • overskue en leg og komme med idéer, så legen holdes i gang samt dele erfaringer med andre • anvende og udvikle <ul style="list-style-type: none"> – fantasi – kreativitet – koncentrationsevne – omstillingsevne – initiativ (finde på en god idé) – selvhjulpenhed – evnen til at bryde grænser (turde mere og mere, udfordre sig selv) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har mange forskellige rum og kroge, hvor der kan foregå mange slags lege • Vi giver mulighed for uforstyrret leg • Vi giver plads og rum ved at udnytte pladsen maximalt hen over dagen – ude, inde, oppe, nede • Vi hjælper med inspiration og tilbud • Vi bremser, når noget er uhensigtsmæssigt – finder på alternativer

SOCIALE KOMPETENCER

Hvad vil vi opnå (Mål)	Hvad gør vi? (Midler og metoder) Alment pædagogisk
<p>Det er vigtigt at barnet bliver i stand til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • få overblik over omgivelserne • kunne indleve sig i situationen • kunne sætte sig i andres sted (empati) 	<ul style="list-style-type: none"> • Hjælper barnet i konflikter ved samtale og ved at være rollemodel • Opfordrer barnet til at hente hjælp, når det ikke selv magter situationen • Snakker om en situation med børnene, f.eks. hvor et barn græder • Opfordrer dem til at hjælpe hinanden, når et andet barn har brug for det, samt giver handleanvisninger
<p>Det er vigtigt at barnet bliver i stand til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indgå i og fungere i fællesskaber – indgå i en leg – deltage aktivt i gruppen – være medbestemmende – samarbejde – være skabende – udvise initiativ – sætte grænser 	<ul style="list-style-type: none"> • Synger sammen • Fortæller historier • Ture i små eller større grupper • Regellege – Fodbold – ”Alle mine kyllinger kom hjem” – Brydekampe • Lave regler sammen med børnene • Samling før spisetid • Leg uden voksne – omsorg for andre (hjælpe hinanden, vise hensyn og respekt) • Snakke og samvær, som foregår mellem barn/børn/voksne, når vi spiser, børster tænder, tager tøj på og ved hjælp med personlig pleje • Aktiviteter i mindre grupper
<p>Det er vigtigt at barnet bliver i stand til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • opleve sig selv som en del af en større social sammenhæng – forstå at verden ikke kun består af mig • føle sig lige så betydningsfuld som resten af gruppen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi deltager aktivt i Hou by – Kulturuge 40 – Skoleteater – Skolebiblioteket • Der spilles teater – voksne spiller for børnene – børn spiller for børn – børn spiller for børn, hvor de voksne iscenesætter • Der leges • Der bages næsten hver dag • Vi etablerer skolebørnsgruppe • Vi etablerer aldersopdelte aktiviteter • Vi etablerer pige / drenge grupper • Vi etablerer valgfrie aktiviteter

SPROG

- Vi er opmærksomme på at give barnet plads og hjælp til at udvikle sproget i relationerne
- Barn – barn
  - Barn – voksen
  - Barn – legetøj

Hvad vil vi opnå (Mål)

Hvad gør vi? (Midler og metoder)
Alment pædagogisk

Det er vigtigt at børnene (Delmål)

- bliver i stand til at udtrykke sig sprogligt og kropsligt i samvær med andre
- opnår sprogforståelse

så de bliver i stand til at kunne (Målet)

- forhandle
- mægle
- løse konflikter
- sætte grænser for sig selv og andre
- fortælle
- forstå historier
- være i stand til at bygge videre på sproget
- give udtryk for følelser og behov
- udvide deres ordforråd
- øve sig grammatisk
- få øje for skriftsproget
- "legeskrive"

- Rim og remser (hver dag)
- Højtlesning i sofaen og i grupper
- Samtaler i forbindelse med højtlesning
- Ved spisebordet – f.eks.
  - Hvorfor hedder det mariehøns og ikke mariehaner
  - "Den lille frække Frederik" på melodien "Mariehønen Evigglad"
  - Tælle ved bordet
    - Hvor mange piger
    - Hvor mange drenge
- Fortællinger – f.eks.
  - Livserfaringer
  - Oplevelser i hverdagen
  - Fortæl om dengang
- Sætte ord på handlinger, situationer, ting, følelser ...
- Billeder og den snak, der opstår ud af det
- Fødselsdagssange på flere sprog
- Lege med sproget
  - "Skælde ud med sød stemme
  - "Bare sige lyde
  - Lave om på ord
  - Bare sige lyde
  - Humor i sproget
  - Bakke snagvendt
  - Lave ordspil
  - Drille for sjov
  - Lege med fantasi og virkelighed gennem sprog
    - Jeg bor inde i Kvickly ...
    - Dronning Margrethe ringede ...
- Børnene fortæller
  - oplevelser
  - historier
  - digter
  - synger

KROP OG BEVÆGELSE

Hvad vil vi opnå (Mål)	Hvad gør vi? (Midler og metoder) Alment pædagogisk
<p>Sanser: Det er vigtigt at (delmål):</p> <ul style="list-style-type: none"> • lave aktiviteter, hvor vi bruger og udvikler sanserne • gøre børnene bevidste om deres sanser for derved at fornemme sig selv, hinanden, og opleve sine omgivelser (Målet) 	<p>Vi skaber rum og muligheder for kropslige/fysiske aktiviteter dels planlagt og dels spontant, og byggende på såvel børns som voksnes ideer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sang og sangleg • Danseskole • Spille på instrumenter • Gymnastik • Teaterleg • Tumbleleg • Klatre • Ture • Køre på 2 og 3 hjulet cykel • Køre på mooncar • Spille bold • Gyng • Leg med sand og vand • Sjippe • Store regellege • Rollelege • Håndtering af div. træværktøj • Bage • Syning • Perlearbejde • Tegne • Klippe – klistre • Malerkurser • På- og afklædning • Børste tænder • Impulsiv skørhed • Afslapning
<p>Kropssprog: Det er vigtigt at (delmål):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne læse, forstå og reagere i forhold til egne og andres reaktioner for at kunne indgå i samspil med andre (Målet) 	
<p>Kroppens muligheder: Det er vigtigt at (delmål):</p> <ul style="list-style-type: none"> • passe på sig selv og sin krop • kende kroppens signaler <ul style="list-style-type: none"> ○ indadtil ○ udadtil • kende muligheder og begrænsninger • have selvtillid • kunne finde nye muligheder • kunne finde inspiration • være i samspil med andre <p>for at være i harmoni med sig selv og få et godt liv (Målet)</p>	
<p>Kroppens behov: Det er vigtigt at lære at kende behovet for (delmål):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mad • Søvn • Hvile • Frisk luft • Bevægelse • Motorik • Hygiejne <p>for at kunne tilfredsstille kroppens fysiske (basale) behov (Målet)</p>	

NATUREN OG NATURFÆNOMENER

Barnet skal færdes i naturen og lære at bruge sig selv og sine sanser i forhold til følgende:

1. Dyre- + planteliv
2. Naturens cyklus – årstider – liv og død
3. Sanser: se – høre – lugte – smage – føle
4. Miljø i børneniveau

Hvad vil vi opnå (Mål)	Hvad gør vi? (Midler og metoder) Alment pædagogisk
<p>Det er vigtigt at børnene (delmål)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lærer at kunne færdes i naturen (klatre, løbe, grave ...) – lærer at kende noget til naturen (viden) – lærer at kunne bruge naturen – lærer respekt for naturen (passe på den) <p>for derved at få bredde og mangfoldighed i oplevelserne i naturen (Målet)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter på legepladsen – f.eks. – Dyreliv på legepladsen – Insekter og biller fanges og studeres – Snitte pinde – Klatre – vandleg – Bålplads på legeplads, hvor vi bager pandekager, laver snobrød m.m – Så → se ting vokse • Ture → hvor der er tid til fordybelse • Ture → hvor børnene bestemmer farten • Fast planlagte ture → f.eks. holde øje med foråret • Skov- og strandture → f.eks. – Dyr og insekter iagttages – Snitte pinde – bål, samme sted hver gang – opdage nye muligheder – Spiser madpakker i naturen – ”Badning” – Klatre • Tager ting med hjem – evt. til videre anvendelse • Gåture / kælkebakken • Bruger nærmiljøet • Bruger ”Legetøj fra naturen” • Opleve sig selv i forhold til naturen – Hvad kan jeg/kan jeg ikke – Hvilke begrænsninger er der i naturen – Snakke om ting, man kan være bange for i naturen – torden m.m. – Tegne ting fra naturen → farver og størrelsesforhold • Forståelse for vejret i f. t. sig selv og påklædning • Følge og snakke med børnene om naturen og dens cyklus – Hvor kommer tingene fra – Årstider • Hvad kan vi bruge naturen til – f.eks. – Vind, vand, ild → energi •
<p>Det er vigtigt at barnet (delmål)</p> <ul style="list-style-type: none"> – ikke bliver ”bange for en edderkop” – tør blive beskidt – tør røre ved tingene – lærer, at noget kan være farligt (torden, havet ...) <p>for derved at få et naturligt og realistisk forhold til naturen (Målet)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Snakke om ting, man kan være bange for i naturen – torden m.m. – Tegne ting fra naturen → farver og størrelsesforhold • Forståelse for vejret i f. t. sig selv og påklædning • Følge og snakke med børnene om naturen og dens cyklus – Hvor kommer tingene fra – Årstider • Hvad kan vi bruge naturen til – f.eks. – Vind, vand, ild → energi •
<p>Det er vigtigt at barnet (delmål)</p> <ul style="list-style-type: none"> – ”får øje på naturen” – glædes, begejstres, undres, oplever og udforsker den <p>for derved at lære at nyde naturen samt slappe af i den (kan være i skoven, på legepladsen, i vindueskarmen, ...)</p> <p>(Målet)</p>	<ul style="list-style-type: none"> •

KULTUR OG KULTURELLE UDTRYKSFORMER

Vi vil skabe bredde og mangfoldighed i børnenes kulturoplevelser (Målet)

Hvad vil vi opnå (Mål)	Hvad gør vi? (Midler og metoder) Alment pædagogisk
<p>Det er vigtigt at børnene får mulighed for at (delmål)</p> <ul style="list-style-type: none"> • forstå og udtrykke sig selv – gennem musik og sang – gennem teater – gennem værksted – gennem IT <p>for derved at styrke deres forskellige kreative udtryksformer (Målet)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De voksne kaster sig ud i sang, dans og skrål ... • De voksne er rollemodeller – inspiratorer for børnene • I perioder synger vi hver dag • I perioder fortælles historier hver dag • I Puderummet synges og danses til CD-musik • Vi har mange forskellige musikgenrer på CD – Klassisk – Pop – Børnesange – Historier • Klaverstuen (klaver og rytmeinstrumenter) – Synges til klaverspil – Danses til klaverspil (Danseskole) – Børnene deltager på instrumenter – I færd med at udvikle teater i rummet • Teater – Dukker med sin egen historie – Planlagte og spontane teaterstykker i klaverstuen – De voksne spiller et stykke for børnene, og børn efterligner – Masser af fint udklædningstøj • Kreative udtryksformer – Tegne, male, klippe, klistre – Træværksted – Sy • Besøg i nærområdet – Hou Ældrecenter – Egmont Højskolen (handicappede) – Hou Skole – Hallen – Havnelivet – Idrætsefterskolen HMI – Bibliotek – Vi køber ind lokalt • Kreative aktiviteter om – Afrika – Japan – Grønland – Kina • Postkort fra børn og voksne på ferie lægger op til samtaler om det sted, det er sendt fra • Køber professionelle forestillinger – Teater – Akrobatik – Biffen • Fejrer danske traditioner – Fastelavn – Påske – Jul • opleve samt være medskabere af Hou Børnehaves egne traditioner – Børnefødselsdage – Skoleteater – Skoleskovture
<p>Det er vigtigt at børnene får mulighed for at (delmål)</p> <ul style="list-style-type: none"> • opleve danske traditioner • opleve og være medskabere af Hou Børnehaves egne traditioner <p>for derved at styrke deres identitet samt opleve sig selv som en del af børnehavens historie (Målet)</p>	
<p>Det er vigtigt at børnene får mulighed for at (delmål)</p> <ul style="list-style-type: none"> • få kendskab til nærområdet – Hou Ældrecenter – Egmont Højskolen (handicappede) – Hou Skole – Hallen – Havnelivet – Idrætsefterskolen HMI <p>for derved at blive en del af den lokale kultur (Målet)</p>	
<p>Det er vigtigt at børnene får mulighed for at (delmål)</p> <ul style="list-style-type: none"> • lære om fremmede kulturer <p>for derved at skabe forståelse for mennesker, der er anderledes (Målet)</p>	
<p>Det er vigtigt at børnene får mulighed for at (delmål)</p> <ul style="list-style-type: none"> • opleve professionelle kunstarter – Teater – Musik – Film <p>for derved at få bredde og mangfoldighed i kulturoplevelser og dermed også udvikling af egne udtryksformer (Målet)</p>	

	- Overnatning med indbygget skattejagt - Cykelture for de store - Bedstedage - Madkurvsaften - Kulturuge-udstilling - Juletræslytning for Købmanden - Juleteater - Børnejulefrokost med hemmelig gåtur inden frokosten - Sang på Hjemmet - Fastelavnsfest - Ture med "ældrevenner"

BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

BØRN, DER HAR BRUG FOR EKSTRA OPMÆRKSOMHED

Børn med særlige behov, hvor vi søger ekstern hjælp:

1. Opdage og beskrive de særlige behov
2. Hvad er det, der er svært for os?
3. Hvad og hvor meget magter vi selv?
4. Hvilken hjælp har vi brug for?
5. Evt. arbejdsrunde med ekstern ekspert
6. Dele bekymringerne med forældrene
7. Indberetninger laves dels af forældre dels af personale
8. Hvis forældrene ikke vil være med til, at der skal eksperthjælp til ... så kan det ende i en underretning
9. Samarbejde mellem børnehave, forældre og ekstern ekspert starter
10. Barnet undersøges
11. Der udarbejdes en handleplan i samarbejde mellem børnehave, forældre og ekstern ekspert
12. Samarbejde med skolen – Overlevering

BØRN MED SÆRLIGE BEHOV, MEN UDEN EKSTERN HJÆLP – VI SKAL SELV LØSE

OPGAVEN

1. Mere voksenopmærksomhed
2. Øget forældrekontakt
3. Vejlede barnet
4. Tager hensyn til de særlige behov i aktiviteter
  - Lille gruppe
  - Bestemte aktiviteter
5. Handleplan for hvad der skal foregå særligt for barnet (som regel mundtlig aftale i personalegruppen)
6. Vejledning fra ekstern ekspert
7. Vejlede forældre i hvor de kan få hjælp i kommunen – Åben rådgivning
8. Intern samarbejde og opbakning – beder hinanden om hjælp – tager over for hinanden

DOKUMENTATION

Dokumentation er, når den professionelle ansatte udvælger udsnit fra den teoretiske eller praktiske pædagogik og synliggør dette for omverdenen.

MÅL MED DOKUMENTATIONEN

Med dokumentation synliggør vi vores arbejde overfor

- Forældre
- Bestyrelse
- Politikere
- Personalet imellem

MÅDER VI DOKUMENTERER PÅ I FORHOLD TIL FORÆLDRENE

- Sedler på opslagstavlen, som fortæller små hverdagshistorier (hvem, hvad, hvordan osv.)
  - Beskrive arbejdsprocessen – hvad har vi lavet, og hvad var målet
  - Beskrivelser af, hvad børnene har fået ud af det oplevede
  - Billeder, sedler, plancher, børnefortællinger
- Oversigtsplakat med alle børn skrevet på – Hvilke børn har deltaget i hvad
- Mundtlige hverdagsfortællinger til forældrene med uddybning af, hvad deres barn har været optaget af
- Konsultationer med forældrene
- Nyhedsbrev

BESTYRELSEN

- Godkende Læreplanen, som den er nedskrevet
- Ud fra vores dokumentation skal Bestyrelsen evaluere vores arbejde med Læreplanerne – og hermed være med til at videreudvikle arbejdet med disse

POLITIKERNE

- Godkende Læreplanen, som den er nedskrevet

EVALUERING

VORES BUD PÅ, HVAD EVALUERING ER:

- Hvad gik godt, og hvad gik mindre godt/skidt. Er der noget, som skal være anderledes næste gang. Udvikling
- Beskrivelse og refleksion på et tydeliggjort værdigrundlag
- Vurdering af et arbejde – Gøre status

GRUNDLAGSFORSTÅELSER

- Evaluering indadtil – Internt i Huset for at udvikle vores pædagogik – Professionel autonomi
- Evaluering udadtil – Eksternt for ”at blive kontrolleret” – Leverer vi varen?

FORSKELLIGE MÅDER AT EVALUERE PÅ:

- At evaluere fremadrettet
- At tænke evaluering ind fra start (Mål – Bestemmer sig for på forhånd, hvad vi gerne vil kigge på)
- At evaluere bagudrettet
- Løbende evaluering
- Slutevaluering (Den endelige afsluttende vurdering)

FORSKELLIGE EVALUERINGSMETODER:

- Virkningsevaluering
  - Der skal være konkrete mål i forhold til børnene
  - Mål – resultater – når vi vores mål
  - Blev indsatsen omsat til de forventede resultater
- Målopfyldelsesmodellen
  - Mål f.eks. i forhold til politikere og kontraktopfyldelse
  - Kontrol – Dokumentation, som f.eks. viser, at kontrakten er opfyldt
- BIKVA-modellen (Brugerinddragelse I KVALitetsvurdering)
  - Brugere/forældrene/bestyrelsen skal give feedback på vores arbejde i pædagogiske drøftelser på bestyrelsesmøder

EVALUERINGSREDSKABER (DATAINDSAMLING)

KVALITATIVE METODER:

- Interview / gruppe interview
  - Børnesamtaler – børnenes egne oplevelser kommer frem
  - Forældresamtaler – her kan forældrene stilles spørgsmål om noget på forhånd aftalt vedr. børnehaven, og pædagogikken i forhold til deres barn kan drøftes
  - Forældremøder
- Deltagende evaluering gennem dialog
  - Et emne tages op i bestyrelsen – Tilbage til personalet – Til bestyrelsen igen
- Case-studier
  - Et område udvælges – og der kigges på det af én eller flere (Det kan være in personale, som undersøger, hvad og hvordan det foregår f.eks. i klaverstuen)
- Logbog / Dagbog
  - Praksisbeskrivelser (Der nedskrives løbende observationer)
- Observationer/iagttagelser til hjælp for vores egen forståelse af børnene og til brug ved forældresamtaler
- Fotos til at dokumentere det, som foregik

KVANTITATIVE METODER:

- Spørgeskemaer, som udfærdiges af børnehaven
- Tællinger
  - fortæller f.eks. hvor mange syge børn, vi har i en given periode
  - fortæller f.eks. hvor meget et rum bliver brugt

KØREPLAN FOR EVALUERING

1. Hvad vil vi evaluere? (Det kan være hvad som helst, vi vil holde øje med/sætte fokus på. En to-tre ting, som holdes øje med.)
2. Hvad skal evalueringen bruges til? (Afdækning af, hvad der egentlig sker, hvordan leges; bruges klaveret – og hvordan...?)
3. Hvilken evalueringsmodel kan anvendes?
4. Hvem skal evaluere? Det skal afklares, hvem der gør det / laver iagttagelserne?
5. Hvornår vil vi evaluere eller hvor ofte?
6. Hvilke tegn bestemmer vi os for (Hvordan kan vi se, at vi er på vej hen mod målet?)
7. Hvilke mål er vigtigst?
8. Hvilken dataindsamlingsmetode skal/kan anvendes?
9. Hvordan skal evalueringen formidles? Og til hvem?